

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. III. Dolorem, qui à poenitente requiritur, non esse meras lachrymas aut
corporis tristem affectionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

tanta injuria, & tanta ad ignoscendum facilitas: non poteramus profectò meliori sorte cuiquam esse injurij, neque felicius impudentes. Quid enim est nisi summæ arrogantia, tam sancti Domini jussa contemnere? quid, nisi summæ injuriæ, præ suis deliciis, voluntatem tanti Dei habere despiciatui? quid nisi intolerandæ insolentiæ & effrænis impudentiæ est, amicitiam summi Numinis habere pro nihilo, vt vilissimæ creaturæ fœdis amoribus impliceris? Immania sunt prorsus hæc, indigna homine agendi ratio, & nullis vniquam aut verbis satis exaggeranda, aut lachrymis eluenda. Interim in tam benignum Dominum incidimus, vt si non vnius injuriæ reus, sed omnium quotquot fuere mortaliū sceleribus implicatus, gratiam iis deprecaturus accurreris, eam sine vllò dubio, sine exceptione vllâ, aut modo, sis ablaturus. Macste igitur animis peccator. Reus es; Fateor. Pro Conficientiæ tuæ tribunali mortis sententiam retulisti, neque ab hoc Judice ad alium datur appellatio. Adeamus ergo ad thronum gratiæ; pœnitentis habitum induamus, qui nos pro meritis condemnatos esse negare non possumus; procidamus miseri, & *plouemus ante Dominum qui fecit nos; & prout indolem Dei cognosco, gratiam inueniemus in auxilio opportuno.*

Psal. 94.
v. 6.

S. III.

10. *Dolorem qui à peccatore pœnitente requiritur, non esse meras lachrymas, aut corporis tristem affectionem.*

12. **I**ndolem Dei jam vidimus. Tam prompta est ad præstandam peccatori gratiam, vt eum vltro inuitet & ad se alliciat. *Conuertere ad me ait Dominus exercituum, & conuertar ad vos ait Dominus exercituum.* Nunc porro dicendum est, quid ex suâ parte conferre reus debeat, & quid sit peccatorem ad Deum se conuertere; nihil enim præter hoc requirit Deus. Videamus ergo id quid sit. Satis quidem notum est, non aliud esse conuertere peccatorem, quàm per pœnitentiam commissi criminis ad Deum, à quo auersus fuerat, redire, sceleribusque suis indolere. Et sic vera peccatoris conuersio, non aliud est, quàm de commissis peccatis

A pœnitente dolor peccatorum requiritur.

Zach. 3.
v. 3.

peccatis dolor, qui quidem dum perfectus est, dicitur Contritio.

Sed multi putant se non dolore de peccatis nisi sciant, aut angantur.

Ast istud etiam video, Doloris vocabulo non paucos decipi, præsertim quod ad eum concitandum, Sancti Patres, quin & Sacræ litteræ peccatorem dum inuitant, multam de lachrymis mentionem faciant, lachrymas sceleribus eluendis profundi velint, lachrymis Dauidem rigasse stratum, lachrymis denique Magdalenzæ & Petri, enormitatem scelerum condonatum. Quæ quidem, & his similia, dum prout verba sonant, nonnulli intelligunt, facile sibi persuadent, Contritionis virtutem & vim, corporeum quid esse aut corporis affectionem incommodam quæ sensu percipitur; illi non absimilem, quem in iacturâ charorum persentiscimus, quique dum corpus malè afficit, in lachrymas tandem dissoluitur, & in suspiria euaporat. Hinc multi anguntur imprimis, quòd aut nullo aut exiguo scelerum dolore sibi videantur tangi; quòd nec viscera sibi collidi, nec palpitare cor sentiant: majorique se amissæ conjugis, quàm deperditæ Diuinæ gratiæ dolore tangi existimant, quòd ille, lachrymas etiam inuito exprimat, hic verò siccis oculis toleretur. Verùm vt difficultatem primo in limine occurrentem amoueam,

Dolor qui corpore sentitur, passio est ad Contritionem non necessaria

Istud primum moneo, cum D. Thomâ, dolorem sæpenumerò appellari affectionem malam corporis, quam dum percipit eique malè est, patitur. Hinc dissoluuntur membra, contrahitur cor, colliduntur viscera, in fletum abeunt oculi. Et hos quidem corporis afflictæ angores (passiones voca) aio nullo modo Contritionem esse de quâ agimus, quantumuis conteratur animalis malè affecti caro. Quid ergo sunt? Affectiones sunt, corporisque perperam se habentis ægritudines: quæ quidem Contritionem veram sæpe consequuntur; sæpissimè autem non consequuntur; quinimo nonnumquam peccatoribus obueniunt, sine vllâ omnino Contritione ad rem quæ faciat, id est, ad peccatorum, ob quæ anguntur, veniam consequendam. Manifestum id quidem est in quam plurimis, qui sceleribus jam olim asfueri & quasi innutriti, miserabili conditioni suæ sæpenumerò amarissimè ingemiscunt, infelicissimos sese mortalium clamitant, nec vllam quandoque noctes integras somni partem capiunt, neque tamen extricandi sese, & aut sœdos amores eludendi, aut aliena restituendi, vllus est animus aut lubentia. En

Sæpe est sine vllâ prorsus contritione.

13.

14.

D. T. 3. P.
q. 85. ar. 1.

sum-

summum corporis angorem, sine Contritione. Quid, quod & ad lachrymas, deprecationes etiam adhibuit miser Antiochus, nec tamen gratiam scelerum obtinuit; nempe quod sine Contritione, toto corpore exhorresceret, ac propterea in ventos preces spargeret? Testantur id sanè Sacræ paginæ, *Orabat autem hæc*

2. Mach.
9. v. 13.

sceleris (quia minimè contritus) *ad Dominum, à quo non esset misericordiam consecuturus.* Datur igitur sine Contritione dolor.

Sape quimò dolor esse malus est.

Et hic quidem tantus esse potest nonnumquam, adeoque exorbitans, vt labefactatis animi viribus, in extremam hominem desperationem adigat. Luculentus mihi testis est Judas, proditor

Matt. 27.
7. 3. 4. 5.

& Dei & suus. *Pœnitentiâ ductus retulit triginta argenteos, dicens peccavi tradens sanguinem Iustum,* Pœnitentiâ ducitur Judas,

sed an verâ? lachrymis, suspiriis, & quæstibus aërem replet & inficit sanguinis justî propola miserandus; an tamen sceleris, Dei-que offensi hominem pœnituit? Minimè gentium. Quinimò scelus scelere cumulavit? etenim *abiens laqueo se suspendit.*

15.

Atque hinc istud obiter discè, non tamen obiter animadvertendum; suspectum illicò debere esse dolorem illum corporis, qui nimîâ vehementiâ animum afficit. Et si eò dum perstringeris,

Dolor corporis animi exorbitat, etiamsi ex peccatis ortum habeat, nunquam à Deo est.

minima mentem subeat cogitatio, quæ te in malum propellat, minimamque suspicionem denegandæ tibi misericordiæ ingerat,

aut animos quibus ad meliora contendas labefactet; persuasum tibi sit, non esse dolorem scelerum id quod per sentiseis, sed desperationis à Dæmone suggestæ initia. Ac propterea magno studio quantociùs excutienda sunt hæc dolorum semina, quæ non nisi in fructus amarissimos maturescunt. A Deo sanè, à quo tamen sunt & ipsa Contritio & Contritionis initia, cruciatus hi tam immodici esse non possunt. Etenim cum Deus sibi ipsi non possit esse contrarius, nihil quod ab ipso hominem abducit, ab ipso potest ortum ducere. Abducunt autem, imò & in transversa pœnitentem agunt cogitationes eiusmodi; non igitur sunt à Deo.

Et denique vera quæ à Deo exoritur Contritio, medias inter lachrymas, corporisque concitati affectiones, fiduciam ingerit, animos subdit, & menti facit delicias inexplicabiles; vbi cruciatus hi exorbitantes, peccatori tenebras offundunt, intempestivis consiliis mentem interturbant, tumultusque toto animo cient intolerabiles.

Atque hæc quidem explicatiùs aliàs exponenda sunt. Istud jam maneat; lachrymas & suspiria, cæterasque cor-

poris

A a a

poris

poris affectiones, Contritionem veram comitari vt possint, prout mox videbimus, Contritionem tamen ipsam non esse: neque de iis Pœnitentem debere admodum esse sollicitum: ad alia, & à sensibus magis remota, deducenda est mens.

S. IV.

Contritionem in actu Intellectus & Voluntatis consistere. Exponitur in quibus. Explicatur Doctrina Concilij Tridentini de dolore, & proposito non peccandi.

*Preponitur
Concilij
Tridentini
doctrina
de Contritione.*

VT itaque res omnis penitiùs explicetur, à Sacrosancto Concilio Tridentino petenda est, quæ de Contritione traditur doctrina. Ita habet. *Contritio, animi dolor ac detestatio est de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cetero.* Deinde interjectis nonnullis, configens Nouatorum hæresim, contendentium Contritionem non aliud esse, quàm nudam anteaactæ vitæ, sine vllâ commissi sceleris retractatione, emendationem (quod quidem quàm à ratione sit alienum & absolum, nemo non videt) mox subiungit. *Declarat igitur sancta Synodus, hanc Contritionem, non solum cessationem à peccato, & vitæ novæ propositum & inchoationem, sed veteris etiam odium continere, juxta illud: Proiicite à vobis omnes iniquitates vestras in quibus preuaricati estis, & facite vobis cor novum & spiritum novum.* Tertium quod de perfecto dolore, qui antonomasticè Contritio à Theologis appellatur, est quod subnectit Synodus. *Docet præterea, etsi Contritionem hanc aliquando charitate perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare priusquam hoc Sacramentum (nempe Pœnitentiæ) actu suscipiatur; ipsam nihilominus reconciliationem, ipsi Contritioni, sine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendum. Illam verò Contritionem imperfectam quæ attritio dicitur &c.* Atque ex his patet Contritionem diuidi in perfectam & imperfectam: quarum quæ perfecta est, charitate perfici dicitur, id est, ex amore Dei super omnia dilecti, ortum ducere. Et quamvis sine susceptione Sacramenti hominem Deo reconciliet, non tamen id facit sine Sacramenti suscipiendi desiderio. Atque hæc est strictè dicta Contritio. Altera enim imperfecta

16.

Trid. sess.
14. c. 4.Ezech. 18.
v. 31.